

Van Slagerij tot Passion; van Vinnie tot Olaf

‘Super! Wat een verrassing’, appt Olaf. We hebben hem uitgenodigd voor een interview. Want Olaf draait al jaren mee in de Nederlandse muzieksce- ne. In 2002 studeerde Olaf Fase af aan het Rotterdams Conservatorium. In dat jaar won hij ook de Tama Drummers Award, een talentenwedstrijd voor drummers uit de Benelux. Samen met Cesar Zuiderwijk heeft hij een vaste rubriek in dit blad. En de laatste keer dat we Olaf kort interviewden was in 2014, als kersvers bandlid van de immer succesvol draaiende slagwerkgroep Slagerij Van Kampen.

door Danielle Pijpers

Zo enthousiast als Olaf appt, zo enthousiast is hij in het echt. Brede glimlach, spontane omhelzing. Zo start ons gesprek over slagwerk versus drummen, spanningsbogen en de liefde voor zelfstudie en live concerten.

‘Of het een druk eerste kwartaal is geweest? Goeie, moet ik even nadenken. De meeste optredens zitten later in het seizoen. Met Slagerij Van Kampen zitten we wel midden in een theatertour. Ik heb workshops gedaan in het onderwijs. Ik ben altijd bezig met zelfontwikkeling. En ik werk aan een nieuw boek.

‘*The Passion* komt eraan. Komende maandag speel ik bij Eva Jinek. Waarschijnlijk met Roxanne Hazes, als promotie voor *The Passion*. We spelen één liedje. Ik ken niet per se de hele band. Zo’n optreden gaat via Soundwise van Eric van Tijn, voor wie ik werk. Hij heeft een club muzikanten die hij benadert, afhankelijk van het soort klus en de beschikbaar-

heid. Klussen zijn er vaak voor televisie, zoals Jinek, maar ook voor bedrijven, of het Eurovisie Songfestival.’

Andere motoriek

‘Van Soundwise heb ik de sheet met het materiaal voor komende maandag. Die staat dan op mijn tablet. Die heb ik al bijna tien jaar, nog van de tijd dat ik met Waylon in Ahoy speelde. Ik gebruik ’m intensief. Kijk, ik zet mijn eigen aantekeningen erbij, zoals hier: Speel door!’

‘Er zit niet veel drumwerk in. Ik speel met mallets, gebruik chimes en andere kleine instrumenten. Bij *The Passion* ben ik de slag-

werker, naast een drummer. Maar maandag zit ik achter de drumkit. Ik voel me ook op de eerste plaats drumsetspeler. Laat ik het drummen zo benoemen. Het verschil? Je zet als slagwerker je muzikaliteit anders in dan als drummer. De drummer bepaalt de groove; als slagwerker voeg ik toe. Met een andere motoriek, meer verbeelding. Dat werkt als een soort laag boven op de muziek, ondersteunend. Ik vind een percussionist dan weer anders dan een slagwerker. Ik doe wel percussie, zoals shakers en kleine dingen, maar handpercussie zoals conga of djembé is niet mijn specialiteit.

‘Bij *The Passion* ben ik echt gevraagd als een slagwerker. Ze willen sounds: swells, chimes, shakers. En het draait om een bombastisch geluid. Grote trommels en laaggestemde toms. Ze hadden daarom eerst twee drummers, maar dat werkte live niet helemaal. Ze wilden het vervolgens anders, maar wel groot houden. Toen ben ik gevraagd en dat werkte. Ik kleur om de muziek en om de

drummer heen. Dit jaar is dat Sven van der Meer. Superleuk om hem weer tegen te komen. Sven is mijn oud-leerling.’

Onderzoekend

‘Ik geef nog steeds les, maar minder dan vroeger. Ik heb mijn zoon een groot deel van de week, dus ’s avonds lesgeven lukt niet. Overdag geef ik soms les in mijn eigen studio achter het huis. Ik woon landelijk en kan daardoor goed een eigen studio hebben. Ideaal.

‘Zie ik verschil tussen leerlingen van vroeger en nu? Niet echt. Wat wel verandert, is de manier waarop mensen muziek tot zich nemen. Jongere generaties luisteren anders; via TikTok of Spotify. Zelf luister ik bewust live opnamen. Ik luister onderzoekend. Ik kijk hele concerten en analyseer wat er gebeurt.

‘*Secret World Live* van Peter Gabriel was en is voor mij echt een bijbeltje. Ook Sting live met Vinnie Colaiuta vind ik geweldig. Ik wil

horen hoe het live klinkt. Hoe hij zijn set opbouwt. Ik luister naar wat er muzikaal gebeurt én naar wat de bedoeling is. Zodra ze spelen moet het liedje, de compositie, overeind blijven. Maar er gebeuren ook allerlei dingen tussen muzikanten, kleine lijntjes waarop gereageerd wordt. Dat is belangrijk. De overgangen zorgen voor een dynamische spanningsboog. Er gebeuren zo veel dingen die ik probeer op te merken en mee te pakken.

‘Besef dat alles daar gebeurt met een reden, zeker op dat niveau. De dynamiek tussen de muzikanten, op het juiste moment, met de juiste klank. Ze spelen bepaalde fills

en dingen omdat daar heel veel tijd en aandacht in zit.’

Hoekstenen

‘Vroeger in de auto op weg naar een optreden, vaak met coverbands, luisterde ik de hele weg naar Sting en Vinnie. En dan dacht ik: zo ga ik het ook doen! En dan merk je tijdens je eigen optreden dat dingen wel lukken, maar dat je eigenlijk niet kijkt naar de context waar je zelf in zit. Jouw band is geen Sting. Wat zij live deden en jij gezien hebt werkte voor die zaal, op dat moment, met die installatie, op die tour.

‘Wat mij betreft hoeft je het origineel ook niet na te spelen. Dat deed ik wel bij Waylon, in 2018 voor twee *Top 1000*-concerten in Ahoy. Toen ging ik de originele partijen checken. Het paste bij die show om het neer te zetten met de juiste sounds en spullen. En Waylon is daar erg op gebrand: die snare, die ride. Ik snap het wel. Het zijn hoekstenen van die nummers als je de studioversie hoort. >>

‘Techniek studeren kan leiden tot nieuwe muzikale expressie; er is gewoon meer dan zestienden en triolen’





Maar zo heb ik het vroeger nooit gedaan. Ik liet zelf de studioplaat vaak voor wat ie was. We gingen gewoon repeteren en ik drumde mee. Als je exact het origineel naspeelt, kan het lastig zijn de goede vibe te krijgen. Ik snap dat gitaristen en bassisten dingen uitzoeken. En de groove van de drums moet wel kloppen. Er zijn voor ieder instrument niet te missen hoekstenen. Maar soms is het lekkerder voor de zanger om een song iets sneller spelen. Zorg als live band vooral dat je lekker klinkt, samen. Vind ik persoonlijk belangrijker dan exact naspelen. Natuurlijk trekken tributebands het publiek naar het theater, maar ik zoek naar wat het artistiek gezien toevoegt. Het bereiken van spanning en ontlading is heel krachtig.’

Ostinato’s

‘Voor Slagerij Van Kampen schreef ik een eigen stuk met zo’n spanningsboog: *Amy’s Army*. Over een vrouw die een gewelddadige relatie ontvlucht. Gebaseerd op een persoonlijk verhaal. Het gaat over dreiging en uiteindelijk bevrijding. Dat vertaalt zich in de muziek. En het publiek reageert er goed op. Bij Slagerij Van Kampen vind ik verder het fysieke drummen heel leuk. Maar het is geen muziek die ik zelf thuis luister. Dat is niet erg. Muziek spelen of zelf naar luisteren; dat zijn gewoon verschillende dingen. Ik luister zelf heel breed: jazz, wereldmuziek. Artiesten als Tigran Hamasyan, Chris Potter, Hermeto Pascoal. Ik ben erg beïnvloed door jazz- en latindrummers,

‘Dat hele gelikte hoeft van mij niet zo’

zoals Marvin “Smitty” Smith en Julio Barretto. Er ging rond mijn zeventiende een hele wereld voor mij open. Ik kreeg les van Chander Sardjoe. Door Chander raakte ik bekend met jazz en wereldmuziek. Mijn samenwerking met hem en die met Cesar Zuiderwijk, hebben mij echt gevormd. ‘Ik studeer nog steeds; dat is mijn thuis-haven. Daar ben ik helemaal in mijn eigen wereld. Wat ik zelf nog interessant vind, is ostinato’s spelen met de voeten. Onder andere Pete Zeldman inspireert mij daarin. Werken met extra pedalen geeft nieuwe mogelijkheden. De energie en de gelaagdheid trekt me aan. Het voelt als een soort draaiende kubus van ritmes. Dat fascineert me. ‘Ik gebruik technische ideeën om een bepaald gevoel te creëren. Ik begin met een technisch idee en ontdek later dat het ook muzikaal werkt. Daarom zoek ik altijd naar nieuw wegen, zoals met de Indiase Konnakol. Dat is een Zuid-Indiase kunst-vorm waarbij je vocaal ritmische lettergrepen uitspreekt, een soort vocale percussie-taal. Techniek studeren kan leiden tot nieuwe muzikale expressie; er is gewoon meer dan zestienden en triolen.’

Luister en speel

‘Maar... wat je studeert komt vaak pas later terug. Dat moet je accepteren. Je studieproces

en je spel lopen niet altijd tegelijk. Uiteindelijk valt het op zijn plek. Dat is ook het advies dat ik achteraf mijn ‘jongere ik’ zou geven: ontspan, het komt wel goed. Ik was heel gretig en studeerde extreem veel. Ik had achteraf meer willen genieten. Ik kan daarvoor nu wel vrij spelen, zonder na te denken. Dat moet ook wel. Vroeger zat ik meer in repetitiebandjes. Tegenwoordig heb ik meer sessieachtig werk. Het is dan vaak: hier zijn de partijen, luister en speel het. ‘Voor mij is er verder in het vak niet superveel veranderd. Ik word nog steeds ingehuurd, vaak via mijn netwerk. Mijn eerste grote klus kwam via mijn broer. Later weer via mensen die me hadden zien spelen. Zo ben ik overal een beetje in gerold. Je weet ook nooit waarom je gekozen wordt. Waylon vroeg mij voor zijn *Top 1000*-concerten in Ahoy in 2018. Daarvoor had ik al in zijn band gespeeld, rond 2008, maar daarmee moest ik toen stoppen. Mijn spel paste niet helemaal bij de country-invloeden van de band. Ik begreep het wel. Het ging om kleine dingen, maar als het niet klopt, klopt het niet. Dan is het beter om eerlijk te zijn en uit elkaar te gaan. ‘Het is belangrijk dat je dicht bij jezelf blijft. Ik maak geen concessies in hoe ik zelf wil klinken. Ken je eigen waarde en wees je bewust van je plek. Je maakt afspraken en je bereidt je voor. Verder: op tijd komen, opbouwen, soundcheck en spelen. Dat was vroeger zo en dat is nog steeds zo. Zo veel is er niet veranderd. Ja oké, in mijn begintijd werd er waarschijnlijk nog geroookt in de kroeg, >>

Smakelijk noten eten met Olaf Fase

We hebben Olaf gevraagd om voor ons ‘op noten’ te zetten wat voor hem typerende grooves zijn, en hij kwam meteen met een prachtige serie, die hij als volgt omschrijft. ‘Dit is een kleine greep uit mijn drumkeuken! Ik vind het te gek om grooves die in me opkomen uit te werken. Sommige zijn geïnspireerd door Indiase ritmiek, anderen door mijn favoriete muziek. Ook hoor je kenmerken van mijn drumidolen terug. Op Slagwerkkrant.nl vind je een

lijst met Youtube-concerten waar ik erg van heb genoten en waaruit deze diversiteit ook blijkt. Onder mijn favoriete muziek vallen verschillende stijlen met artiesten van alle generaties. Deze lijst is tot stand gekomen tijdens de laatste 4 jaar waarin ik 350+ concerten heb bekeken op Youtube. Uit al die ingrediënten heb ik mijn verzameling gehaald en dat vertaalt zich naar mijn drumstijl. Geniet dus van mijn gevarieerd drummenu! Met veel dank aan Erik Zweers voor het noteren van de noten!’



1. Inspiratie voor deze groove kwam van Dave Weckl op het album *Eye of the Beholder* - Chick Corea.

2a. Trilok Gurtu vibes! De ritmisch gesproken konnakol die hoort bij groove **2b**

TAK TA DA TA TAK DIM TA KA TA TA TA KA DI MI TA KA TA KA TA TAK DIM

3. Met rechts speel je op de rim (rand) van de floortom, heel percussief.

4. De twee "vierkantjes" in de derde tel speel je op een Jam Block. Marvin "Smitty" Smith gebruikte die regelmatig bij saxofonist Steve Coleman.

5. Een variatie van rimclicks, toms en cowbell onder de rumba clave (Jam Block).

7. Check Keep It Greasey van Frank Zappa en je hoort meteen waar de inspiratie voor deze groove vandaan kwam. Hulde aan Vinnie Colaiuta!



haha. Ik denk wel dat er nu minder live muziek in kroegen is. Zeker voor bands die willen verdienen. En vroeger lagen de monitoren op de grond. Nu speel je bijna overal in-ear. En met click of track. Zelf vind ik spelen met click prima. Zonder click kan de muziek meer ademen; dat heeft z'n waarde. Maar de click helpt ook. Je hoeft minder op tempo te letten.'

Gimmicks

'Misschien zijn zaken nu technisch gezien professioneler. Maar eerlijk gezegd: het maakt mij niet zo veel uit. Mijn sound is wat ik heb. Ik kocht mijn eerste drumkit, een Tama, toen ik elf of twaalf jaar was. Ik speel nu op Mapex, veel K Zildjians. Een standaard moderne kit. Dat werkt voor mij. Ik heb wel eens geëxperimenteerd met allemaal splash-bekken. Helemaal losgaan omdat ik dat bij iemand anders zag. Dat paste niet bij mij. Toevoegingen aan je kit moeten jouw stem vertalen. Anders zijn het willekeurige gimmicks. Ik gebruik cowbells en van die rode en zwarte blocks, shakers, brushes. Hoort bij mij en mijn invloeden. Het voelt daarom niet als een gimmick. Het is wat ik gebruik om mijn eigen stem te vertalen. Ik

'Ik ben altijd bezig met zelfontwikkeling en ik werk aan een nieuw boek'

heb wel ook een spiral. Dat geeft een soort filmisch effect, bijna als onweer. Dat werkt goed bij bombastische muziek; ik gebruik 'm bij *The Passion*.

'De vraag is: voeg je iets toe omdat het bij jouw sound hoort of omdat je het ergens hebt gezien? Kijk bijvoorbeeld naar Chris "Daddy" Dave. Hij gebruikt veel toevoegingen, maar dat is echt zijn sound. Dat komt van binnenuit. Gebruik bijvoorbeeld iets als een cymbal-stack niet alleen omdat het toevallig populair is. Dat verandert je spel niet. Stacks zijn ook gewoon niet mijn ding, haha. Maar dat is voor iedereen anders hoor!'

Loslaten

We lopen naar de parkeerplaats. Olaf trekt de deur van zijn bus open. Zijn Mapex kit ligt achterin. Uit een *Star Wars*-doos haalt hij papier. Trots laat hij de notities van zijn boek

zien. Vol nieuwe invalshoeken voor fraseringen en accenten. Met handgeschreven patronen. Hoe dat digitaal moet, vindt hij te veel uitzoekwerk. En alle patronen zijn aan elkaar verbonden. Geen notaties over twee lijnen; veel te ingewikkeld.

'Als ik bij dit boek filmpjes opneem, zal ik wat doen aan mijn sound hoor. Bij mijn huidige filmpjes krijg ik wel eens commentaar. Maar hé, jongens, zo klinkt een drumset nou eenmaal. Dat hele gelikte hoeft van mij niet zo. Alles klinkt perfect opgenomen, maar zo klinken drums niet in het echt. Mijn filmpjes klinken rauw, maar dat is wel hoe het is. Maar ja, alles draait op social media al snel om de *wow*-factor. Snel, spectaculair, maar vaak zonder context. Dat is meer entertainment. Ik kijk het meestal niet eens af. Ik wéét dat dingen visueel werken. Maar dat is niet waarom ik ben gaan drummen. Ik kom om muziek te maken. En muziek zelf vraagt niks van je; het zijn verwachtingen van anderen. Laat die verwachtingen los en ga spelen. Luisteren, openstaan, communiceren. Dat is de basis.'

Met een grote glimlach stapt Olaf in. Op weg naar Papendrecht. Concessieloos, maar zich altijd bewust van zijn rol en plek. Hij heeft zijn sporen al verdiend. ■